

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål AD
(Alm. del) UUI
Hvornår: 20. september 2021, kl. 15-16

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål AD:

Vil ministeren redegøre for følgende vedr. flygtninge fra Afghanistan:
– Hvordan har udvisninger til Afghanistan fundet sted de seneste 6 måneder, herunder hvordan har ministeren vurderet det sikkert at vende tilbage til Afghanistan helt frem til begyndelsen af august 2021?
– Hvad agter ministeren at foretage sig i forbindelse med de afghanske flygtninge, der på nuværende tidspunkt er på udrejsecentre og i udsendelsesposition?
– Agter regeringen at tage et ansvar for de mennesker, som grundet Danmarks tilbagetrækning fra Afghanistan, nu er flygtninge internt i Afghanistan og dets nærområder, og hvordan vil regeringen vise det ansvar? Ministeren bedes svare overordnet såvel som konkret for de mennesker, der er udvist til Afghanistan fra Danmark?

16. september 2021

Sags nr. 2021 - 6298
Akt-id 1581692

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Tekst:

[Indledning]

- Tak for de tre spørgsmål.
- Samrådet i dag handler om udsendelser til Afghanistan og forholdene for de afghanere, som har fået en endelig afgørelse om, at de ikke har ret til ophold her i landet.

[Kompetencefordelingen]

- Jeg vil indledningsvis starte med at redegøre for de overordnede rammer for den asylretlige vurdering af sikkerhedssituationen i de lande, vi har asylansøgere fra, herunder hvem der foretager vurderingen.
- Som jeg har nævnt flere gange i andre sammenhænge, er det ikke mig som minister, der tager stilling til, om det er sikkert for asylansøgere at vende tilbage til de lande, de kommer fra. Hverken generelt eller i enkeltsager.
- Vi har et system i Danmark, hvor det først er Udlændingestyrelsen og herefter det uafhængige Flygtningænævnet, hvor der sidder en dommer for bordenden, der vurderer, om man kan sendes tilbage til sit hjemland.
- Udlændingemyndighederne træffer deres afgørelser i overensstemmelse med dansk lovgivning og Danmarks internationale forpligtelser, og de foretager en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag.

- Jeg har fuld tillid til udlændingemyndighedernes vurderinger.
- Og som jeg har understreget mange gange før, så hverken kan, skal eller vil jeg blande mig i udlændingemyndighedernes faglige vurderinger.

[Flygtningenævnets vurdering]

- Flygtningenævnet har oplyst, at man følger udviklingen i Afghanistan nøje, og at Flygtningenævnets koordinationsudvalg i mange år har drøftet udviklingen som et fast punkt på dagsordenen på udvalgets ordinære møder.
- Jeg kan forstå på nævnet, at den generelle udvikling i Afghanistan – ifølge de foreliggende baggrundsoplysninger – indtil august 2021 ikke var af en sådan karakter, at der efter nævnets opfattelse var grundlag for, at nævnet skulle berostille sager og genoptage behandlingen af allerede afgjorte sager.

- Flygtningenævnets koordinationsudvalg valgte at afholde et ekstraordinært møde den 16. august for at drøfte situationen i Afghanistan.
- Koordinationsudvalget besluttede på dette møde at berostille behandlingen af de sager, hvor forholdene i Afghanistan har en betydning for sagens afgørelser. Det gør udvalget, fordi der er usikkerhed om sikkerhedssituationen i Afghanistan og usikkerhed om, hvordan Taliban vil agere.
- Derudover besluttede koordinationsudvalget også at udsætte udrejsefristen for afghanere i udsendelsesposition. Det betyder i praksis, at det midlertidigt ikke påhviler de pågældende at udrejse [i overensstemmelse med den afgørelse, de har fået].
- Udlændingestyrelsen har i forlængelse heraf også besluttet at berostille sager, hvor forholdene i Afghanistan har betydning for Udlændingestyrelsens afgørelse.

[Flygtningenævnets kompetence i relation til udsendelse]

- Flygtningenævnets endelige afgørelser om bl.a. afslag på asyl indeholder også en afgørelse om, hvorvidt udlændingen kan udsendes tvangsmæssigt, hvis den pågældende ikke udrejser frivilligt.
- I den vurdering indgår de samme kriterier, som indgår ved afgørelsen af, om en asylansøger kan anerkendes som flygtning. Når Flygtningenævnet stadfæster et afslag på asyl, træffer nævnet derfor i praksis én samtidig afgørelse om både beskyttelsesbehov og udsendelse. Derudover indeholder en sådan afgørelse en udrejsefrist.
- Udrejser udlændingen ikke frivilligt inden udrejsefristens udløb, påhviler det Hjemrejsestyrelsen – evt. med bistand fra politiet – at effektuere Flygtningenævnets afgørelse om udsendelse.
- Udsendelse med Hjemrejsestyrelsens bistand vil almindeligvis indebære en række yderligere sagskridt, som gør, at der under normale omstændigheder derfor vil gå en vis periode, fra Flygtningenævnet har truffet afgørelse, til en udsendelse effektueres.

- Hjemrejsestyrelsen er altså den effektuerende myndighed på udsendelsesafgørelser truffet af [bl.a.] Flygtningenævnet.
- Og det tilkommer ikke mig som minister at stille spørgsmålstegn ved de afgørelser, der ligger til grund for en udsendelse. Det gælder uanset om det er Flygtningenævnet, Udlændingenævnet eller domstolene, der har truffet afgørelse om udsendelse.
- Spørger har bl.a. bedt mig redegøre for, hvordan udsendelser til Afghanistan har fundet sted det seneste halve år.
- Jeg kan oplyse, at det dansk-afghanske udsendelsessamarbejde er reguleret i en trepartsaftale mellem Danmark, Afghanistan og UNHCR fra 2004.
- Aftalen indebærer bl.a., at alle udsendte til Afghanistan – dvs. både frivilligt hjemrejste og tvangsudsendte – fremstilles på den afghanske grænse i forbindelse med udsendelsen. Det betyder, at de danske myndigheder formelder de enkelte hjemrejser til de

afghanske myndigheder, men ikke skal sørge for udstedelse af rejsedokumenter forud for rejsen. Det betyder også, at både frivillige og tvangsmæssige udsendelser til Afghanistan er ledsagede.

[Midlertidigt stop for tvangsmæssige udsendelser til Afghanistan]

- Som jeg allerede har orienteret udvalget om [den 12. august 2021], modtog Danmark, EU-Kommissionen og andre EU medlemsstater den 8. juli 2021 en orientering fra det afghanske udenrigsministerium om, at man havde besluttet at indføre et 3 måneder langt midlertidigt stop for modtagelse af personer, der udsendes tvangsmæssigt.
- Efter bl.a. dialog [på embedsmandsniveau] med de afghanske myndigheder om baggrunden for den afghanske regerings beslutning tog jeg den afghanske beslutning til efterretning.
- Den seneste tvangsmæssige udsendelse, Danmark har gennemført, fandt sted den 5. juli 2021. Så det var altså forud for den afghanske beslutning om midlertidigt at suspendere tvangsudsendelser.

- Senere i juli fandt to frivillige hjemrejser sted – den seneste den 26. juli 2021.

[Afghanere i udsendelsesposition og på udrejsecentre]

- Som allerede nævnt, besluttede Flygtningenævnet den 16. august 2021 at udsætte udrejsefristen for afghanske afviste asylansøgere i udsendelsesposition, og at screene de pågældende sager.
- Det har indtil videre medført [pr. 15. september], at Flygtningenævnet har genoptaget 15 sager til fornyet behandling. Derudover resterer en gennemgang af ca. 40 afgjorte sager.
- Som spørgeren også peger på, gør Flygtningenævnets vurdering det relevant at se på, hvordan vi stiller os i forhold til udsendelse af personer til Afghanistan, der aktuelt er i udsendelsesposition og er indkvarteret på udrejsecentre.
- Så længe de afviste asylansøgers udrejsefrist er udsat, er deres udsendelsessag i praksis sat i bero. Men jeg kan ikke afvise, at der vil være nogle, som efter

screeningen vil få opretholdt den oprindelige asylafgørelse – og dermed vil det på ny påhvile dem at udrejse af Danmark.

- [Dertil kommer, at der er andre afghanere, som har fået en afgørelse fra fx Udlændingenævnet, som det fortsat påhviler at udrejse.]
- Jeg vil dog gerne understrege, at der nu og her i praksis hverken gennemføres tvangsmæssige eller frivillige udsendelser til Afghanistan.
- Lige nu er der simpelthen for mange usikkerhedselementer.
- Det skyldes blandt andet, at det er usikkert, om Taliban kommer til at indtræde som part i trepartsaftalen, og hvad den danske tilgang, til et Afghanistan styret af Taliban, skal være.
- Jeg kan derfor heller ikke i dag sige noget om, hvorvidt tvangsmæssige udsendelser på den længere bane i praksis kan gennemføres.

- I mellemtiden vil afghanere uden lovligt ophold som udgangspunkt fortsat være indkvarteret på udrejsecentre i Danmark.

[Udsendte afghanere fra Danmark til Afghanistan]

- I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt regeringen agter at tage et ansvar for de mennesker, der er udsendt til Afghanistan fra Danmark, vil jeg gerne slå fast, at det er Flygtningenævnet, der træffer afgørelse om en udlændings beskyttelsesbehov, og om hvorvidt den pågældende kan udsendes.
- For så vidt angår anmodninger om genoptagelse fra udlændinge, der ikke længere opholder sig i landet, anser Flygtningenævnet som altovervejende udgangspunkt en asylsag for afsluttet, når ansøgere udrejser eller udsendes af landet.
- Det er nemlig en betingelse for asyl efter udlændingeloven, at ansøgeren befinder sig her i landet.
- Hvis omstændighederne helt undtagelsesvist giver anledning til det, vil Flygtningenævnet – uanset om udlændingen fortsat opholder sig i sit hjemland –

kunne genoptage behandlingen af en sag vedrørende en udrejst eller udsendt udlænding.

- Jeg er opmærksom på, at jeg også er anmodet om at redegøre for en række konkrete udsendelsessager. Det er aftalt med spørger, at udvalget vil modtage en skriftlig fortrolig orientering herom efter samrådet, således at vi i dag kan gennemføre hele samrådet åbent.

[Afslutning]

- Tak for ordet.